

Asia: VN/38625/2025

Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hevosten hyvinvoinnista annetun asetuksen (321/2025) muuttamisesta

Lausunnonantaja: Kymen Karjalan Hevosjalostusliitto ry

Viite: VN/38625/2025 MMM 6

Toimielin: Maa ja metsätalousministeriö

1. Yleiset huomiot

Kymen Karjalan Hevosjalostusliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hevosten hyvinvointiasetuksen muuttamiseksi. Pidämme tärkeänä, että asetusta tarkennetaan tavalla, joka vahvistaa hevosten hyvinvointia, mutta joka on samalla käytännössä toteuttamiskelpoinen erilaisille hevosentäijille ja huomioi hevos-alan taloudelliset realiteetit.

Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista (321/2025) tuli voimaan 1.1.2026. Asetuksen voimaantulon valmistelun yhteydessä on tunnistettu muutostarpeita, jotka tässä asetuksen luonnoksessa ja sitä koskevassa perustelumuistiossa esitetty selkeästi ja perusteellisesti.

Korostamme, että hevosten hyvinvointi on kaiken hevosalouden toiminnan perusta. Sääntelyn tulee olla ennakoitavaa, pitkäjänteistä ja sellaiseksi mitoitettua, että toimijat voivat suunnitella investointejaan hallitusti. Hevosalan ja viranomaisten välinen vuoropuhelu on ollut rakentavaa, ja pidämme sen jatkumista välttämättömänä asetuksen toimeenpanon onnistumiselle.

2. Pykäläkohtaiset huomiot

5 § Sosiaaliset suhteet

Aasien pitäjillä ei nykytilanteessa ole tosiasiallisia mahdollisuuksia hankkia lajikumppania, koska aaseja on Suomessa hyvin rajallisesti saatavilla. Tämän vuoksi katsomme välttämättömäksi, että vaatimukselle säädetään riittävän pitkä siirtymäaika.

Lisäksi esitämme seuraavaa:

- Muukin kavioeläin tulee voida hyväksyä aasin kumppaniksi siihen saakka, kunnes sopivan lajitoverin hankkiminen on realistisesti mahdollista. Lisäksi uuden eläimen hankinnan tulee aina perustua vastuulliseen harkintaan.
- Kannatamme ehdotettuja muutoksia 5 §:n 2 momenttiin siten, että aasin lajitoveriksi kävisi myös aasin ja hevosen risteytys, silloin kun kyseessä on aasitamman oma jälkeläinen.
- Aasien osalta poikkeusaikaa sosiaalisten suhteiden vaatimuksista tulee pidentää (esimerkiksi 6 kuukauteen, mikäli aasilla on seurana toinen hevoseläin).
- Aasit, joilla on jo vakiintunut lauma, tulee voida jättää nykyiseen ryhmäänsä ilman velvoitetta muuttaa laumadynamiikkaa.

6 § Varsojen sosiaaliset suhteet

Ehdotamme sanamuodon tarkentamista siten, että vieroitus voidaan toteuttaa olosuhteisiin parhaiten sopivalla tavalla. Vieroituksen tulee tapahtua aikaisintaan noin puolen vuoden iässä, mutta menetelmän tulee minimoida sekä varsan että emän stressi. Kaikissa tilanteissa vaiheittainen vieroitus ei ole hyvinvoinnin kannalta paras vaihtoehto.

13 § Pihattoa koskevat erityisvaatimukset

Pihatton kiinteää pohjaa koskeva vaatimus on säädetty ilman siirtymäaikaa. Kannatamme muutosta, jossa kiinteän pohjan vaatimus korvataan vaatimuksella pihatton pohjan tasaisuudesta ja kuivuudesta. Tämä vastaa paremmin käytännön toteutusmahdollisuuksia ja tukee hevosten hyvinvointia.

Pidämme lisäksi tarpeellisena, että:

- Myös maalattaiset pihatot sallitaan, kunhan ne ovat turvallisia ja asianmukaisesti kuivitetut.
- Kolmeseinäinen pihatto hyväksytään, mikäli oviaukkoon voidaan järjestää riittävä tuulensuoja.
- Oviaukkojen tulee olla riittävän leveitä hevosten turvallisen kulkemisen ja laumadynamiikan huomioimiseksi.

15 § Siirtymäsäännökset

Kannatamme esitettyjä siirtymäaikoja ja talli käsitteen täsmentämistä. Pidämme perusteltuna talli - käsitteen täsmentämistä siten, että tallilla tarkoitetaan rakennusta, jossa hevosia pidetään joko yksittäiskarsinoissa tai ryhmäkarsinoissa. Katsomme kuitenkin, että kaikkia kiinteisiin rakenteisiin liittyviä vaatimuksia tulee koskea yhtenäinen ja riittävän pitkä siirtymäaika, jotta toimijoilla on tosiasiallinen mahdollisuus toteuttaa muutokset hallitusti ja kustannustehokkaasti.

Perustelemme tätä seuraavasti:

- Taloudellinen tilanne on heikentänyt investointimahdollisuuksia koko hevosallalla.
- Rakennusten käyttöiät ovat pitkiä, ja monet nykyiset rakennukset on toteutettu edellisen asetuksen mukaisesti.
- Äkilliset muutokset aiheuttavat toimijoille odottamattomia ja kohtuuttomia kustannuksia ja heikentävät sen kautta hevosalanalan toimintaedellytyksiä.

Pidämme perusteltuna, että siirtymäaika ulottuisi vähintään vuoteen 2035, jotta toimijoilla on tosiasiallinen mahdollisuus suunnitella ja toteuttaa tarvittavat muutokset hallitusti ja kustannustehokkaasti.

Lisäksi:

- Varsomiskarsinoita ei tule rinnastaa kahden aikuisen hevosen ryhmäkarsinaan, sillä tamma ja varsa muodostavat luonnollisen yksikön, jonka tilantarve on erilainen.
- Nuorten hevosten ryhmätilojen mitoituksen tulee olla erillinen ja perustua niiden käyttäytymiseen ja tilankäyttöön.
- Katsomme perustelluksi, että vuoden 2025 loppuun asti voimassa olleet ryhmäkarsinavaatimukset säilytettäisiin nykyisissä ja vireillä olevissa rakennuksissa.

3. Yhteenveto ja loppuarvio

Suomalainen hevososaaminen on arvostettua myös kansainvälisesti. Kymen Karjalan Hevosjalostusliitto ry korostaa, että hevosenpidon kehittämistä ja sitä koskevaa sääntelyä tulee tarkastella pitkäjänteisesti ja ennakoitavasti, huomioiden myös muun yhteiskunnan haastavat ajat. Neuvonnan roolia on tärkeää vahvistaa entisestään, ja vuoropuhelua alan toimijoiden kesken tulee lisätä, jotta yhteinen näkemys hevosten hyvinvoinnin ja hevosalan kehittämisestä voidaan muodostaa.

Taloudellinen tilanne haastaa hevosalan yrittäjiä siinä missä muitakin toimialoja. Tämän vuoksi on olennaista, että mahdolliset investoinnit voidaan suunnitella ja toteuttaa kustannustehokkaasti. Päätöksenteolla on suoria ja konkreettisia vaikutuksia hevosalan arkeen sekä toimintaedellytyksiin, minkä vuoksi on välttämätöntä varmistaa, että sääntely tukee vastuullista toimintaa ja on käytännössä toteuttamiskelpoista.

Toivomme, että asetus asettaa hevosen hyvinvoinnin ja turvallisuuden etusijalle sekä takaa hevosalan toiminta-kyvyn myös tulevaisuudessa.

Jenni Timlin

Toiminnanjohtaja

Kymen Karjalan Hevosjalostusliitto ry

Timlin Jenni
Kymen-Karjalan Hevosjalostusliitto ry